

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Bolesław
Nazwisko: Dyrzcz
Miejsce urodzenia: Jarosławice
Data urodzenia: 15-04-1924
Imię ojca: Franciszek
Imię matki: Katarzyna
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Bolesław Dyrzcz zdezerterował z LWP, celem wstąpienia do organizacji niepodległościowej "Burza", dowodzonej przez Mieczysława Wądołnego "Mściciela". W organizacji tej otrzymał ps. "Szybowiec". Brał udział w akcjach organizacji "Burza", m.in. w ataku na posterunki MO w Stryszowie (czerwiec 1946) i w Zembrzycach (lipiec 1946). Zatrzymany 09.02.1947 przez PUBP w Wadowicach. Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu Dyrcza wydała 25.02.1947 Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Krakowie. Akt oskarżenia został sporządzony przez oficera śledczego PUBP w Wadowicach Stanisława Stefana 18.04.1947 i przesłany do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie. Dyrzcz został oskarżony o dezercję z LWP, przystąpienie do organizacji niepodległościowej "Burza" oraz udział w jej akcjach. Skazany 29.05.1947 przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Krakowie na 2,5 roku więzienia z wyżej wymienionych powodów oraz za posiadanie broni. Od wyroku prokurator wniósł odwołanie. Skazany 12.01.1948 przez WSR w Krakowie na 6 lat więzienia. Osadzony w Centralnym Więzieniu w Rawiczu, Centralnym Więzieniu we Wronkach oraz w Ośrodku Pracy Więźniów w Strzelcach Opolskich. Zwolniony obligatoryjnie z więzienia 04.11.1952. Akta złożono 12.11.1949 w Archiwum Wydz. II WUBP w Krakowie pod dawną sygn. 4312/I. Przerejestrowano 21.10.1968 do nr 1307/III.	Akta o sygn. IPN Kr 07/1204 (1307/III), mikrofilm IPN Kr 0126/110 (1307/III).	Akta zawierają kserokopie z akt sądowych.
Bolesław Dyrzcz był poszukiwany listem gończym z 14.06.1946 przez Prokuraturę 15 Dywizji Piechoty w Olsztynie za dezercję. Akta zawierają korespondencję między Prokuraturą 15 Dywizji, a PUBP w Wadowicach w sprawie aresztowanego Bolesława Dyrcza.	Akta o sygn. IPN Ol 33/567 (Prd. 682/46).	
Bolesław Dyrzcz został osadzony w Centralnym Więzieniu w Rawiczu 15.09.1947. Występuje w Skorowidzu Więźniów CW w Rawiczu.	Akta o sygn. IPN Po 3/44.	

<p>Księga Główna Więźniów Centralnego Więzienia we Wronkach za lata 1948-1949. Bolesław Dyrca przybył do Więzienia we Wronkach 02.04.1948. Przeniesiony do Ośrodka Pracy Więźniów w Potulicach.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Po 3/59.</p>
<p>Charakterystyka nr 1, dot. organizacji „Burza” Mieczysława Wądołnego ps. „Mściciel”, opracowana w Wydz. „C” KWMO w Krakowie w 1974 roku. We wrześniu 1945 roku Wądołny zorganizował na terenie powiatu wadowickiego oddział partyzancki, nad którym przejął dowództwo, przyjmując pseudonim „Granit” (późn. „Mściciel”). Początkowo działał samodzielnie, natomiast w 1946 roku podporządkowali się organizacji Armia Polska w Kraju (której podporządkowane było też, działające na Podhalu, zgrupowanie Józefa Kurasia „Błyskawica”). „Burza” była bardzo aktywna i miała wybitnie niepodległościowy charakter. Podczas swojej działalności przeprowadziła wiele akcji zbrojnych, w tym 14 na posterunki MO i funkcjonariuszy MO. Ponadto dokonała likwidacji 47 funkcjonariuszy komunistycznych lub osób związanych z komunistami, w tej liczbie m.in. 1 „doradcy sowieckiego” (czyli osoby związanej z sowieckimi służbami specjalnymi jak NKWD czy SMERSZ), 4 funkcjonariuszy UB, 9 funkcjonariuszy MO. Organizacja została rozbita w styczniu 1947, kiedy Wądołny, osaczony przez siły bezpieczeństwa, popełnił samobójstwo. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Bolesława Dyrca ps. "Szybowiec", który występuje jako dezerters LWP i żołnierz „Burzy”, biorący udział w akcjach tej organizacji. Aresztowany 09.02.1947, skazany na 6 lat więzienia.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 074/1, t. 1-3 (1/X). Charakterystyka organizacji "Burza" jest dostępna również pod sygn. IPN BU 0172/1.</p>